

Nr 87.

Av herr **Domö m. fl.**, om åtgärder till åstadkommande av ett civilt luftskydd.

Redan under världskriget blev det uppenbart, att särskilda åtgärder för skydd av civilbefolkningen och dess egendom, s. k. civilt luftskydd, måste vidtagas på de platser, som i händelse av krig kunde bliva utsatta för flyganfall. Behovet av civilt luftskydd har sedan dess blivit allt mer framträdande i samma mån, som luftflottorna kvalitativt och kvantitativt utbyggs på flera håll med det direkt utsagda syftet, att vid en krigisk konflikt genom bekämpning av motståndarens hemort tvinga honom till eftergift.

Frågan om det civila luftskyddet har vid flerfaldiga tillfällen varit aktuell i vårt land. 1930 års försvarskommission upptog det civila luftskyddet som ett av grundelementen i försvaret, framhöll nödvändigheten därav och angav de principer, på vilka dess ordnande i fredstid borde vila. Vid tidpunkten för avgörandet i försvarsfrågan under 1936 års riksdag hade emellertid Kungl. Maj:t igångsatt en förnyad utredning om det civila luftskyddet. I avvaktan på resultatet av denna framhöll riksdagen endast viktigen av att frågan om det civila luftskyddet snarast löstes.

Resultatet av utredningen föreligger nu och skall till den 1 februari vara remissbehandlat. Utredningsmännen hava enhälligt kommit till den övertygelsen, att ett organiserat civilt luftskydd är nödvändigt såsom komplement till övriga försvarsanstalter och att det är synnerligen angeläget, att luftskyddsåtgärderna genomföras så snart som förhållandena medgiva. Alla förutsättningar föreligga alltså för en lösning av frågan om det civila luftskyddet vid innevarande års riksdag och inga skäl kunna längre förebäras för ett uppskjutande därav. Ett positivt beslut i frågan är därjämte en nödvändig följd av 1936 års försvarsordning, vilken utan civilt luftskydd blir berövad en av sina förutsättningar. Det står även i full överensstämmelse med riksdagens förra året uttalade önskan. Från regeringens sida har emellertid ingen proposition i ämnet bebådats till årets riksdag. Vi ha därför ansett oss böra motionsvis framlägga frågan.

De av den s. k. civila luftskyddsutredningen framlagda förslagen till luftskyddets ordnande i fredstid innehålla ingalunda några på samhällslivet djupt ingripande åtgärder. Icke heller äro de som nödvändiga ansedda anslagen av den storleksordning att de ingiva några betänkligheter. De föreslagna åtgärderna i fredstid avse främst ordnandet av skyddet för den del av städernas och samhällenas befolkning, som genom sitt arbete eller av brist på egna medel icke själva kunna undandraga sig verkningarna av flygangrepp, samt personalen vid för anfall från luften särskilt utsatta

fabriker och verk. Det synes vara den enklaste humanitära plikt, att detta skydd snarast åstadkommes och detta så mycket mer, som Sverige i avseende på det civila luftskyddet befinner sig i avsevärd efterhand gentemot övriga europeiska länder. Brist på statligt föredöme och på statlig ledning och kontroll medför jämväl fara för, att den frivilliga verksamheten på området tager icke önskvärda former.

De av civila luftskyddsutredningen framlagda förslagen till luftskyddets ordnande täcka enligt vårt förmenande de nödvändigaste behoven. De äro även så grundligt utredda och omsorgsfullt utarbetade, att de direkt kunna läggas till grund för ett beslut. Beträffande den närmare motiveringen för och innebörden i vår hemställan hänvisa vi därför till det av civila luftskyddsutredningen avgivna betänkandet angående det civila luftskyddet.

De för luftskyddets ordnande betydelsefulla försvarsassistentbefattningarna vid länsstyrelserna sammanhöra med omorganisationen av dessa styrelser. Då proposition rörande länsstyrelsernas omorganisation bebådats, förutsätta vi att frågan om försvarsassistenternas tillsättande därvid beaktas, varför vi icke i denna punkt göra någon hemställan i förevarande motion.

På grund av det ovan anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att åtgärder till åstadkommande av civilt luftskydd skola vidtagas i huvudsak i enlighet med av civila luftskyddsutredningen avgivna riktlinjer,

att riksdagen måtte antaga av civila luftskyddsutredningen föreslagen luftskyddslag att träda i kraft den 1 juli 1937,

att riksdagen måtte besluta att en luftskyddsinspektion med därtill anslutna luftskyddskonsulenter skall tillsättas fr. o. m. den 1 juli 1937 enligt civila luftskyddsutredningens förslag,

att riksdagen måtte besluta följande anslag å femte och sjätte huvudtitlarna, nämligen

å femte huvudtiteln, årsanslag för

avlöningar m. m. för luftskyddsinspektionen 166 000 kronor,

förvaring, kontroll och underhåll av gasskyddsmateriel m. m. 50 000 kronor,

utbildning av personal för luftskyddets ledning och instruktörer 15 000 kronor,

bidrag till Röda korset för utbildning av viss personal 20 000 kronor,

å femte huvudtiteln engångsanslag för

inventarier för luftskyddsinspektionens ämbetslokaler 25 000 kronor,

alarmeringsanordningar 1 150 000 kronor att fördelas på tre budgetår,
gasskyddsutrustning åt aktiv personal, viss indikeringsmateriel och viss utrustning för hjälpplatser 5 000 000 kronor att fördelas på tre budgetår,
å sjätte huvudtiteln årsanslag för
bidrag till kommuner för anordnande av skyddsrum för aktiv personal m. m. 500 000 kronor,
å sjätte huvudtiteln engångsanslag för
anordnande av skyddsrum i vissa statens fastigheter 1 000 000 kronor att fördelas på två budgetår.

Stockholm den 23 januari 1937.

Fritiof Domö.

Th. Borell.

J. B. Johansson.

M. Svensson.

Gustaf Velandér.

Nils Gabrielsson.

Gustaf Tamm.

